

spis treści

1. Wstęp	
Od autorek	4
Jak zbudowany jest „Podręcznik nauczyciela”?	5
Seria „POLSKI krok po kroku”	6
Jak pracować z serią „POLSKI krok po kroku”	6
2. Platforma e-polish.eu	
O platformie	9
Podstawowe informacje	10
Źródło materiałów uzupełniających	10
Uzupełnienie serii „POLSKI krok po kroku”	11
Tworzenie własnych ćwiczeń	12
3. Lekcje krok po kroku	
Lekcja_01 Pierwszy dzień w szkole	16
Gry	144
Transkrypty	262
Lekcja_02 Cześć, skąd jesteś?	21
Gry	147
Transkrypty	262
Lekcja_03 Mami, kto to jest?	26
Gry	151
Transkrypty	263
Lekcja_04 Jaki jesteś?	30
Gry	152
Transkrypty	263
Lekcja_05 Jesteś instruktorem tanga?	35
Gry	155
Transkrypty	263
Lekcja_06 Co robisz? Nudzę się!	41
Gry	158
Transkrypty	263
Lekcja_07 Małe zakupy	46
Gry	160
Transkrypty	263
Lekcja_08 Mami, jesteś głodna?	51
Gry	163
Transkrypty	264
Lekcja_09 Lubisz marchewkę?	56
Gry	167
Transkrypty	264
Lekcja_10 Uwielbiam polskie jedzenie!	60
Gry	169
Transkrypty	265
Lekcja_11 Rodzina	65
Gry	173
Transkrypty	265
Lekcja_12 Co robisz w poniedziałek o ósmej?	70
Gry	176
Transkrypty	265

Lekcja_13	Gdzie byłaś Mami? Byłam w kinie	75
	Gry	179
	Transkrypty	266
Lekcja_14	Z przewodnikiem po Krakowie	80
	Gry	182
	Transkrypty	266
Lekcja_15	Karton czy pudełko?	84
	Gry	185
	Transkrypty	266
Lekcja_16	Co ma być, to będzie	90
	Gry	188
	Transkrypty	267
Lekcja_17	Plotki, plotki. Kto z kim i o czym?	95
	Gry	191
	Transkrypty	267
Lekcja_18	Pokaż mi swoje mieszkanie...	99
	Gry	194
Lekcja_19	Wszędzie dobrze, ale w domu najlepiej	104
	Gry	196
	Transkrypty	267
Lekcja_20	Podróże kształcą	109
	Gry	198
	Transkrypty	268
Lekcja_21	Kiedy to było?	113
	Gry	200
	Transkrypty	268
Lekcja_22	Dokąd pojedziemy na weekend?	119
	Gry	203
	Transkrypty	269
Lekcja_23	Za małe? Za duże? W sam raz!	123
	Gry	205
	Transkrypty	269
Lekcja_24	Jak cię widzą, tak cię piszą	128
	Gry	208
	Transkrypty	269
Lekcja_25	Ani ręką, ani nogą...	133
	Gry	211
	Transkrypty	270
Lekcja_26	Same problemy!	138
	Gry	213
	Transkrypty	270
4.	Gry	143
5.	Testy	217
6.	Warsztaty fonetyczne	241
7.	Transkrypty	261

Drogi Nauczycielu,

seria materiałów do nauki języka polskiego jako obcego „POLSKI krok po kroku” na poziomie podstawowym (A1/A2), oprócz podręcznika i zeszytu ćwiczeń, obejmuje „Gry i zabawy językowe”, „Tablice gramatyczne”, „Plansze”¹ oraz dającą niezwykle dużo możliwości platformę e-polish.eu. Teraz oddajemy w Twoje ręce „Podręcznik nauczyciela”, który – w zależności od Twoich potrzeb – może być dla Ciebie:

- przewodnikiem po całej serii
- poradnikiem metodycznym
- źródłem inspiracji i gotowych pomysłów
- poręcznym narzędziem na lekcji

Przewodnik po serii „POLSKI krok po kroku”

Nawet jeśli podręcznik jest wyraźną osią, wokół której budujemy proces dydaktyczny, często musimy modyfikować przedstawione w nim treści, a metody nauczania dostosowywać do potrzeb naszych studentów. Wychodząc naprzeciw tej potrzebie, seria „POLSKI krok po kroku” dostarcza narzędzi, które pozwalają łatwo indywidualizować proces nauczania. Na platformie e-polish.eu i w „Zeszytach ćwiczeń” znajdziemy mnóstwo materiałów alternatywnych do tych z podręcznika: łatwiejszych, trudniejszych, ukierunkowanych na kształcenie innej sprawności czy podsystemu języka. W toku lekcji możemy również sięgać po ściśle skorelowane z podręcznikiem „Plansze”, „Tablice gramatyczne” czy „Gry i zabawy”. Jak się nie pogubić w tym bogactwie możliwości?

Z pomocą przychodzi „Podręcznik nauczyciela”. W komentarzach do każdej lekcji pojawiają się informacje, które z dodatkowych materiałów są w danej sytuacji czy w określonym momencie lekcji najbardziej godne polecenia. Listę unikalnych identyfikatorów (ID) tych elementów znajdziemy zawsze w okienku po lewej stronie komentarza. Na końcu każdego rozdziału zamieszczono również odnośniki do ćwiczeń rozwijających konkretne sprawności i podsystemy języka. Pozostaje tylko przemyśleć, z jakimi problemami boryka się konkretna grupa i wybrać najbardziej odpowiednią z kilku proponowanych możliwości.

Poradnik metodyczny

Seria „POLSKI krok po kroku” zakłada nauczanie w duchu komunikacyjnym i wyłącznie po polsku. Rezygnacja z języka pośredniego wymiennie zwiększa efektywność nauczania, niemniej pociąga za sobą różne wyzwania z punktu widzenia nauczyciela. Jak wyjaśnić po polsku i w sposób komunikacyjny wyćwiczyć kolejne struktury gramatyczne? Jak tłumaczyć znaczenie trudniejszych słów i wyrażeń? Jak zmotywować studentów do mówienia tylko po polsku? A jak

sobie poradzić, gdy grupa jest bardzo liczna albo niejednorodna pod względem poziomu? Odpowiedzi na te pytania, w formie bardzo praktycznych wskazówek zawierają komentarze do poszczególnych lekcji.

Źródło inspiracji i gotowych pomysłów

Do każdej lekcji został opracowany szereg dodatkowych gier i zabaw – często nie wymagających kserowania. Pozwalają one uatrakcyjnić zajęcia i uczynić proces kształcenia bardziej efektywnym. W wyodrębnionych graficznie tabelkach znajdują się:

- propozycje skutecznych rozgrzewek
- opisy działań aktywizujących, którymi można zastąpić ćwiczenia książkowe
- instrukcje do dodatkowych gier, które znajdują się na końcu podręcznika
- zestawy gier i zabaw przydatnych do automatyzowania i powtarzania konkretnych zagadnień leksykalnych i gramatycznych

Poręczne narzędzie na lekcji

Podręcznik nauczyciela gromadzi w jednym miejscu, czytelnie wyróżnione i łatwo dostępne, wszystkie te informacje, które mogą się przydać na lekcji: numery ścieżek wszystkich nagrań, listy najważniejszych słów, dodatkowe ćwiczenia fonetyczne, przykłady zadań domowych, klucze odpowiedzi, transkrypty nagrań, wreszcie odsyłacze do dodatkowych materiałów. Zapewnia tym samym komfort psychiczny na lekcji i możliwość elastycznego reagowania na potrzeby studentów.

Treść „Podręcznika nauczyciela” jest efektem wieloletniej pracy autorek z grupami kursantów w różnym wieku, o różnym poziomie wykształcenia i o bardzo różnych potrzebach językowych. Nieustannie stawiane pytanie, jak określony materiał przekazać danemu studentowi czy konkretnej grupie, by było to dla nich ciekawe, a przede wszystkim skuteczne i motywujące do dalszej nauki, zaowocowało wypracowaniem szczegółowych metod, a czasem po prostu tricków metodycznych, którymi się tu z Tobą dzielimy. Zachęcamy do lektury i inspiracji. Możesz swoje lekcje przygotowywać z nami, krok po kroku, ściśle trzymając się naszych „przepisów”, albo tak, jak mężczyzna, gdy korzysta z książki kucharskiej: przeczytać skwapliwie kilka przepisów, otworzyć lodówkę, sprawdzić, co jest i... gotować po swojemu.

Smacznych lekcji!

Autorki

¹ Szczegółowe informacje na stronie www.polskikrokpokroku.pl

B

Jak zbudowany jest „Podręcznik nauczyciela”

1. Lekcje krok po kroku – s. 15.

• Podsumowanie lekcji.

Pierwszy dzień w szkole
Lekcja 01

a	KOMUNIKACJA powitania, pozdrowienia, przedstawianie się komunikacja w klasie	SŁOWNICTWO podstawowe zwroty polecenia, dane osobowe	GRAMATYKA alfabet, liczebniki 0-10
b	ważne słowa powitania: dzień dobry, dobry wieczór, cześć; pożegnania : do widzenia, do zobaczenia, cześć, pa, na razie, do jutra, do zobaczenia; podstawowe zwroty : Miło mi, Bardzo mi miło, Mnie również, dziękuję, proszę, przepraszam, Cześć jest...?, Tu tam, tam, na prawo, tak, nie dane osobowe: imię, nazwisko, narodowość, adres, numer telefonu; przedstawianie się : Jak masz na imię?, mam na imię, Jak się pan nazywa?, nazywam się, jestem; komunikacja w klasie : Co to znaczy?, nie wiem, nie rozumiem, mam pytanie, proszę napisać, proszę powtórzyć, proszę przeczytać, proszę przeliterować, nauczycielka, student, studentka; liczebniki 0-10		
c	trudne słowa - fonetyka cześć, sześć, trzy, cztery, dziesięć, przepraszam, przeliterować, przeczytać, przedstawić się, powtórzyć, narodowość, do widzenia, do zobaczenia, ćwiczenie, powtórzenie		
d	Lekcja pierwsza koncentruje się na prezentacji, powitaniach i pożegnaniach, ma na celu zapoznanie studenta z podstawowymi zwrotami typu: <i>proszę, dziękuję, przepraszam</i> , a także poleceniami: <i>proszę powtórzyć, proszę przeczytać itd.</i> Oczywiście prezentuje również zawłoki polskiej fonetyki. Wprowadza liczebniki od zera do dziesięciu.		
e	gry STR. 144	testy e-polish.eu T101	transkrypty STR. 262

Zanim otworzymy książki
Niektórzy nauczyciele dla odcienienia atmosfery zaczynają lekcję w języku angielskim bądź innym zrozumiałym dla studentów, by powiedzieć kilka słów o sobie, zapytać uczniów, kim są i dlaczego uczą się polskiego. Jednak w ten sposób niepotrzebnie sygnalizujemy studentom, że mogą zwracać się do nas i rozmawiać na lekcji w innym języku niż polski. Zdecydowanie lepiej od razu przejść do sedna: *Dzień dobry, jutro... a pan? A pani? A ty?* Naturalny kontekst z pewnością pozwoli studentom szybko zrozumieć, co mówimy, nawet jeśli są to zupełnie obce słowa. W ten sposób, poszukując się gestykulacją i intonacją, możemy przeprowadzić cały dialog analogiczny do ćwiczenia STR. 144.

część A
Prezentacja i powitania są zarówno w części A, jak i C. Lekcja została tak zaplanowana, żeby zaczynała się od dialogów (część A), a dopiero po wstępnej rozgrzewce omówiona jest fonetyka (część B). W części C – znowu powróć do dialogów i ćwiczeń. Układ taki pozwala studentowi zmierzyć się z czytaniem i mówieniem po polsku (oczywiście z pomocą nauczyciela), zanim zobaczy długi wykaz polskich osobliwości fonetycznych. Gdy zaczynamy od wymowy, ilość nietypowych polskich liter i głosek często blokuje studentów i po prostu boją się czytać.

Dialogi 1, 2 001-002

- Po przywitaniu ze studentami i studentów między sobą oraz kilkakrotnym powtórzeniu nowych wyrazów (*dziękuję, jestem... nazywam się... bardzo mi miło*) przechodzimy do słuchania dialogów – pierwszy raz bez czytania.
- Żeby przykuć uwagę studentów, można wcześniej na tablicy napisać w przypadkowej kolejności imiona bohaterów obu dialogów. Odpowiednio modulując głos i wskazując słowa na tablicy, pytamy, kto z kim rozmawia w dialogu 1 i w dialogu 2 oraz który dialog jest oficjalny, a który nieoficjalny.
- Słuchamy jeszcze raz z równoczesnym cichym czytaniem, prosimy studentów o powtórzenie pojedynczych zdań i dopiero na koniec o samodzielne od czytania z podziałem na role. Taka procedura czytania jest szczególnie ważna na początkowych zajęciach, kiedy student nie potrafi jeszcze dobrze wymówić czytanego tekstu.

c) ważnych w danym ćwiczeniu, a niepowiązanych ze sobą uwag metodycznych

komentarz dotyczy szczególnie pracy z małymi grupami

komentarz dotyczy szczególnie pracy z dużymi grupami

lista ID dodatkowych materiałów z serii „POLSKI krok po kroku”, do których odnosi się komentarz; ikonki oznaczają źródło materiałów:

- @ platforma e-polish.eu
- 📖 „Zeszyt ćwiczeń”
- 🎮 „Gry i zabawy”
- T „Tablice gramatyczne”
- P „Plansze”

Klucz:

zawiera odpowiedzi zadań zamkniętych oraz przykładowe odpowiedzi zadań otwartych

- **Instrukcje dodatkowych działań, mających na celu zaktywizowanie studentów** – miejsce pojawienia się opisu wskazuje na optymalny (ale nie jedyny możliwy) moment lekcji do przeprowadzenia danej gry.

a) opisy działań aktywizujących, którymi można zastąpić ćwiczenia książkowe

GRAFIK KOLEGI

Praca w parach. Jedna osoba opowiada, jakie ma plany na najbliższy tydzień/weekend, druga zapisuje je w możliwie krótkiej formie. Następnie pary łączą się w czwórki. Nowi koledzy na podstawie gotowych notatek muszą zrekonstruować plany tygodnia.

b) instrukcje dodatkowych gier do wydrukowania, które znajdują się na końcu podręcznika nauczyciela

gra 2 JAKI TO PRZYMIOTNIK?

Praca w grupach. Studenci otrzymują karteczki z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym i dopisują przymiotnik w stopniu równym. Na podstawie uzupełnionych karteczek sami próbują wywnioskować, jakie są reguły stopniowania.

c) zestawy gier i zabaw przydatnych do automatyzowania i powtarzania konkretnych zagadnień leksykalnych i gramatycznych

STOPNIOWANIE PRZYMIOTNIKÓW

- **STOPNIOWANIE PRZYMIOTNIKÓW** T4_24B
- **PORÓWNYWANIE UBRAŃ** T1_24A – grupujemy ubrania w logiczne pary (np. kurtka i płaszcz, sweter i żakiet), studenci mają je porównać (*kurtka jest cieplejsza i wygodniejsza od płaszcza, ale płaszcz jest dłuższy i bardziej elegancki*). Można też rozłożyć przed studentami wszystkie obrazki i poprosić o porównywanie ze sobą dowolnych ubrań.
- **PORÓWNYWANIE LUDZI** T3_4C – Studenci pracują w parach lub trójkach. Rozkładamy wszystkie obrazki. Mają je do siebie dopasować tak, by

- a) informacja o przedstawionych w niej treściach
- b) **ważne słowa** – to uporządkowana tematycznie lista słów, które studenci powinni znać po zakończeniu lekcji. Gwiazdką opatrzone te zestawy słów, które warto wprowadzać w grupach zdolniejszych lub posiadających bogatsze słownictwo, (np. w grupach Słowian)
- c) **trudne słowa – fonetyka** – lista pojawiających się w lekcji słów, których wymowa może być dla studentów kłopotliwa. Można zwrócić na nie uwagę pojedynczo, w toku lekcji, albo wyświetlić studentom (wypisać na tablicy) i przećwiczyć ich wymowę w ramach rozgrzewki czy przerwy. Warto wracać do tych słów po kilka razy, realizując dany rozdział.
- d) ogólnie zarysowany **cel lekcji**
- e) odnośniki do powiązanych z lekcją gier, testów oraz transkryptów

• Komentarze do poszczególnych ćwiczeń, dialogów, tekstów i tabel

001 numer ścieżki nagrania

ID ćwiczenia, dialogu czy tabelki, za pomocą którego można je znaleźć na platformie e-polish.eu

- podpunkty służą wyodrębnieniu:
 - a) poszczególnych faz pracy, jeśli zadanie jest wieloetapowe
 - b) alternatywnych sposobów wykonania danego ćwiczenia

- **Propozycje prac pisemnych** – do wykorzystania np. jako praca domowa. Obok prostych zadań odtwórczych, wykorzystujących jedynie te treści i schematy, które pojawiły się na lekcji, znajdziemy tu tematy wymagające większej pomysłowości i samodzielności – dla ambitnych, kreatywnych lub bardziej zaawansowanych studentów.

Dodatkowe ćwiczenia:

Słownictwo:	📎 106B3_4, 106B6_1
Gramatyka:	📎 106A1_32, 106A4_1, 106B2_1, 106C1_2
Słuchanie:	📎 106A1_7, 106B5_1
Praca z tekstem:	📎 106A1_11, 106A1_45, 106B2_4, 106B4_1
Ortografia:	📎 106B3_2, 106B7_1

Propozycje prac pisemnych:

- Proszę w parach napisać czat na forum internetowym *Ja i moje hobby*.
- Co zwykle robisz w wolnym czasie?
- Proszę dokończyć dialog:
- *Halo, słucham.*
- *Cześć Uwe, tu Javier. Co robisz?*

2. Gry i zabawy – s. 143

To zestaw ponad 70 dodatkowych gier i zabaw komunikacyjnych i słownikowych (np. quizy, ankiety, puzzle, role do odegrania, zadania wykorzystujące lukę informacyjną). Instrukcja do każdej gry znajduje się w komentarzu do odpowiedniej lekcji.

3. Testy – s. 217

W tej części znajduje się 5 dłuższych testów do wykorzystania po zrealizowaniu większej partii materiału. Każdy z nich składa się z czterech części, pozwalających przetestować sprawność rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych, poprawność gramatyczną oraz umiejętność pisania. Testy sprawdzające stopień opanowania materiału poszczególnych lekcji znajdują się na platformie e-polish.eu (odnośniki podane są w podsumowaniu każdej lekcji). Testy te przewidziane są na około 10 minut.

4. Warsztaty fonetyczne – s. 241

Szereg ćwiczeń i tekstów tak dobranych, by wspierać rozróżnianie i odpowiednią artykulację głosek sprawiających studentom największą trudność: samogłosek *e, y, i*; samogłosek nosowych *ę, ą*; głosek miękkich oraz z szeregu syczącego i szumiącego (*s, z, c, dz; ś, ź, ć, dź, sz, ż, cz, dż*); głosek podwójnych (np. *nn, dd*), często mylonych par (*b, w* oraz *r, l*); zbitkę spółgłoskowych (np. *trz, drz*). Są tu także ćwiczenia mające na celu trening wymowy wszystkich głosek.

5. Transkrypty nagrań – s. 261

To przede wszystkim narzędzie przydatne na lekcji nauczycielowi, np. żeby rozwiązać ewentualne wątpliwości, jakie pojawiają się podczas wykonywania zadania rozumienia ze słuchu. Mogą służyć także uczniom – zwłaszcza w grupach o zróżnicowanym poziomie, gdzie czasem warto pomóc tym słabszym, podsuwając im transkrypt nagrania w trakcie słuchania. W sekcji tej nie zostały umieszczone transkrypty nagrań, które w całości pojawiają się w podręczniku.

Seria „POLSKI krok po kroku”

Szczegółowe informacje na temat serii znajdują się na stronie: www.polskikrokpokroku.pl. Aktualnie seria obejmuje podręczniki studenta na dwóch poziomach: 1 (A1/A2) oraz 2 (A2/B1). Dodatkowo dostępne są:

- Zeszyt ćwiczeń (poziom 1, poziom 2)
- Gry i zabawy językowe (poziom 1, poziom 2 w przygotowaniu)
- Tablice gramatyczne (poziom 1/2)
- platforma e-polish.eu (poziom 1/2)
- Plansze (poziom 1/2 w przygotowaniu)

Podręcznik „POLSKI krok po kroku” poziom 1 składa się z 26 lekcji. Każdy rozdział jest przewidziany mniej więcej na 4 jednostki lekcyjne. Natomiast ze względu na zawartość materiału gramatycznego na niektóre lekcje trzeba poświęcić więcej godzin. Podręcznik jest tak napisany, że pewne elementy można traktować wybiórczo i przerabiać tylko w lepszych czy ambitniejszych grupach, a w słabszych ograniczać się do podstawowego słownictwa. Z drugiej strony, jeśli chce się korzystać z rozbudowanych materiałów w portalu e-polish.eu i gier językowych, lepiej zarezerwować sobie więcej czasu. W podstawowym zakresie podręcznik można przerobić w ciągu 120 godzin, ale chcąc w pełni wykorzystać możliwości naszej serii (zeszyt ćwiczeń, dodatkowe teksty, dialogi i zadania z portalu, propozycje z książki nauczyciela, testy oraz „Gry i zabawy językowe”) warto rozłożyć go na 150 lub nawet 180 godzin. Trzeba też pamiętać, że w innym tempie realizuje się materiał na kursach intensywnych (15 - 20 godzin tygodniowo), inaczej na kursie, który obejmuje tylko jedno, dwa spotkania w tygodniu.

Jak pracować z serią „POLSKI krok po kroku”

1. Komunikacyjnie

Zdarzają się studenci, którzy uczą się języka obcego tylko po to, by móc rozumieć teksty; są i tacy, którzy uczą się, by poznać struktury gramatyczne nowego języka, a naukę słownictwa traktują przede wszystkim jako trening pamięci. Dla większości jednak uczących się gramatyka i słownictwo nie są celem same w sobie. Ich podstawową motywacją jest zyskanie możliwości skutecznego porozumiewania się w nowym języku. Z myślą o nich podręcznik „POLSKI krok po kroku” został tak napisany, by realizować komunikacyjne podejście w nauczaniu. Co to oznacza w praktyce?

- nie uczymy gramatyki w oderwaniu, ale zawsze dbamy o stworzenie naturalnego kontekstu komunikacyjnego (np. biernik przy okazji zakupów, a miejscownik opisując mieszkanie)
- niejednokrotnie wprowadzamy struktury, które traktujemy wyłącznie leksykalnie - kiedy na przykład pojawiają się pytania *Skąd jesteś? Gdzie mieszkasz?*, nie prezentujemy końcówek dopełniacza i miejscownika, a jedynie upewniamy się, że zadaliśmy, by każdy student potrafił na nie odpowiedzieć

- ćwiczeniom automatyzującym ustnym dajemy pierwszeństwo nad pisemnymi
- zamiast standardowych ćwiczeń gramatycznych proponujemy dialogi do uzupełnienia słowami w odpowiedniej formie
- każdy element lekcji (ilustracje, dialogi, listy słów, tabelki) traktujemy jako pretekst do mówienia (opisywanie obrazka, odwoływanie się do preferencji i doświadczeń studentów, układanie podobnych dialogów, historii z podanymi słowami, wyjaśnianie reguły gramatycznej itd.)
- stwarzamy pozory komunikacji także podczas sprawdzania tradycyjnych ćwiczeń i zadań domowych (zamiast po prostu odczytywać kolejne zdania, studenci najpierw formułują i zadają sobie nawzajem odpowiednie pytania; w zadaniach typu prawda czy nieprawda zawsze uzasadniają swój wybór itd.)
- do trenowania gramatyki wykorzystujemy gry komunikacyjne;
- czas lekcji w maksymalnym stopniu przeznaczamy na mówienie, słuchanie oraz ćwiczenia komunikacyjne; zadania pisemne studenci wykonują przede wszystkim w domu
- każda lekcja albo cykl lekcji w miarę możliwości kończy się zarysowaniem konkretnej sytuacji komunikacyjnej, w której studenci próbują zastosować nowe zagadnienia leksykalne i gramatyczne.

Pamiętajmy, że ucząc komunikacyjnie i tylko po polsku, nie możemy zacząć pierwszej lekcji od pytań, dlaczego kursanci uczą się polskiego, skąd są, czym się interesują... Te pytania muszą poczekać do momentu, gdy studenci będą potrafili odpowiedzieć na nie po polsku. Jednym słowem ociepleniem atmosfery przed pierwszymi zajęciami będzie nasz uśmiech i dynamiczne wejście w lekcję pytaniem *Jak masz na imię?*

Warto też pamiętać, że lepiej rozpocząć kurs od prezentacji (pokazać studentom, że potrafią nawiązać kontakt, przeprowadzić pierwszą konwersację), niż zacząć od wprowadzenia alfabetu i na wstępie onieśmielić ich zawiłościami polskiej fonetyki.

2. Tylko po polsku

Metoda ta, zanurzając studentów od pierwszej lekcji całkowicie w nowym języku, zbliża proces dydaktyczny do sposobu, w jaki małe dziecko opanowuje swój język ojczysty. Naturalnie wprowadza uczącego się w system języka, pozwala uniknąć podświadomego tłumaczenia z własnego języka na polski (co często prowadzi do używania błędnych konstrukcji), a przede wszystkim od pierwszych momentów nauki mobilizuje do mówienia wyłącznie po polsku.

Wybór tej metody wiąże się czasem z dodatkowymi trudnościami. W sytuacji, gdy dysponujemy niewielką ilością godzin, czas, który poświęciłibyśmy na wyjaśnienie po polsku gramatyki i słownictwa, wolimy przeznaczyć na wprowadzenie nowego tematu. Warto jednak pamiętać, że czas ten nie jest czasem straconym: podczas takiego wyjaśniania uczniowie osłuchują się z językiem, uczą się budować definicję, rozwijają umiejętności w zakresie dedukcji i domysłu językowego. Bywa i tak, że stajemy bezradni wobec

oporu studentów, którzy domagają się wyjaśniania gramatyki w swoim języku. Tutaj rozwiązaniem może być maksymalne ograniczenie części teoretycznej na rzecz praktyki. Po wykonaniu szeregu ćwiczeń drylowych studenci często odkrywają, że problem nie jest tak skomplikowany, jak się na początku wydawało. Ważne jest też, by nauczyciel był konsekwentny i głęboko przekonany o efektywności uczenia po polsku. W stosowaniu tej metody pomoże pamiętanie o kilku zasadach:

- szybko wprowadzamy wyrażenia ułatwiające komunikację na lekcji (*Proszę powtórzyć, Co to znaczy?* itd.) i konsekwentnie wymagamy ich używania. Dobrze, gdy tablica z tymi zwrotami przynajmniej przez jakiś czas wisi w widocznym miejscu
- na początkowym etapie nauki w skutecznej komunikacji bardzo pomagają internacjonalizmy, np. *numer, akcja-reakcja, startować, prezentacja, autoprezentacja, skomplikowane, identycznie, generalnie, profesja, improwizacja*. Później jednak stopniowo zastępujemy je bardziej naturalnie brzmiącymi słowami polskimi
- jeśli to tylko możliwe, zamiast wyjaśniać słowa pokazujemy odpowiednie ilustracje
- język ciała jest językiem międzynarodowym i uniwersalnym – warto wypracować sobie stałe gesty, które będą towarzyszyć poleceniom
- pamiętamy o dyscyplinie słownej, zwłaszcza na początku im mniej słów, tym lepiej dla czytelności przekazu; zamiast *A teraz proszę w parach przeprowadzić dialog taki sam, jak w ćwiczeniu*, mówimy (wskazując na osoby i odpowiednie ćwiczenie) *Frank i Tim, Andrea i David – proszę identyczny dialog*
- zamiast wyjaśniać reguły bardziej skomplikowanej gry, lepiej po prostu zrobić jeden czy dwa przykłady.

3. Elastycznie reagując na potrzeby

Pracując z serią „POLSKI krok po kroku”, zwróćmy uwagę na bogactwo słownictwa w podręczniku oraz ogrom dodatkowych ćwiczeń, tekstów, nagrań i gier na platformie e-polish.eu i w zeszytach ćwiczeń. Nie oznacza to bynajmniej, że mamy wymagać od uczniów znajomości wszystkich słów czy korzystać z wszystkich dodatkowych materiałów. Idzie raczej o to, by umiejętnie wybierać te, które w konkretnej grupie będą najbardziej przydatne i efektywne. W ten sposób podręcznik z powodzeniem będzie służył studentom o bardzo różnych potrzebach i umiejętnościach.

Słabszym powinniśmy okroić materiał, rezygnując z części słownictwa (np. na karcie dań z rozdziału 10A), niektórych ćwiczeń (np. ćwiczenia 7 z rozdziału 11A) albo całych podrozdziałów (np. 9D). W przypadku posiadających bogatsze słownictwo (np. Słowian lub osób polskiego pochodzenia) do trenowania materiału gramatycznego z powodzeniem możemy wykorzystać nieco trudniejszą leksykę (np. przegląd sztucców). W grupach „rozgadanych”, ale ciągle popełniających błędy gramatyczne sięgniemy po „Tablice gramatyczne” i dodatkowe ćwiczenia z platformy. Z kolei w grupach gdzie problemem jest raczej niechęć do

mówienia, przydadzą się gry komunikacyjne. Bolączką nauczyciela bywa często praca z grupą niejednorodną pod względem poziomu czy umiejętności. Tutaj również z pomocą przychodzi platforma, oferując łatwiejsze bądź trudniejsze wersje zadań podręcznikowych. W podręczniku nauczyciela znajdziemy z kolei podpowiedzi, jak dane ćwiczenie przeprowadzić w wyjątkowo dużej lub małej grupie.

4. Przez zabawę

Gry i zabawy językowe znakomicie stymulują mówienie i komunikację, a wprowadzając swobodną atmosferę, sprzyjają procesowi uczenia się. Szczególnie przydatne są w grupach mniej otwartych i skorych do mówienia, wspomagając inwencję kursantów, oraz w przypadku, gdy studenci niechętnie uczą się gramatyki. Fleksyjność języka polskiego powoduje, że wyjątkowo trudno jest się go uczyć z pominięciem gramatyki. Można jednak zaproponować uczącym się takie gry i zabawy, które sprawiają, że gramatyka wcale nie będzie wydawała się czymś żmudnym czy niepotrzebnym. Żeby z jednej skrajności nie popaść w drugą (zmęczenie studentów nadmiarem zabaw), pamiętajmy, by nie nadużywać słowa „gra”. Terminem tym umownie oznaczamy przecież wszystkie działania aktywizujące studentów.

5. Zachęcając do samodzielnego odkrywania reguł

Ucząc gramatyki, jak najczęściej zachęcamy studentów do samodzielnego odkrywania reguł. Na podstawie szeregu przykładów, z pomocą nauczyciela, który koryguje błędy i naprowadza na właściwe odpowiedzi, studenci formułują wnioski i samodzielnie wypełniają tabele gramatyczne. Uczenie metodą indukcyjną, tzn. od szczegółu do ogółu, jest oczywiście czasochłonne i wymagające dobrego przygotowania, ale ma szereg zalet. Wzbudza ciekawość poznawczą uczniów, sprawia, że efektywniej zapamiętują materiał i stają się bardziej świadomi reguł, jakie rządzą językiem, a to niezwykle motywuje do dalszej samodzielnej nauki. Taki sposób uczenia może być więc skuteczną odpowiedzią w sytuacji, gdy studenci wydają się niezainteresowani lub znużeni gramatyką.

W podręczniku uczeniu tą metodą sprzyjają intuicyjne tabele gramatyczne, przejrzyste dzięki konsekwentnie stosowanej kolorystyce i tak skonstruowane, żeby studenci mogli je szybko samodzielnie uzupełnić czy zinterpretować.

6. Ekologicznie i nowocześnie

Dostępność podręcznika wraz z wszystkimi materiałami dodatkowymi na platformie e-polish.eu powoduje, że możemy lekcje z powodzeniem prowadzić w oparciu o rzutnik multimedialny albo tablicę interaktywną. Jest to szczególnie godne polecenia w dużych grupach, gdyż bardzo ułatwia uczniom śledzenie toku lekcji, a nauczycielowi dotarcie do wszystkich uczniów. Taki sposób uczenia jest też bardziej atrakcyjny dla uczniów, ale przede wszystkim wygodny, bo umożliwia wykonywanie szeregu ćwiczeń bez konieczności ich kserowania i rozdawania.

KOMUNIKACJA

powitania, pożegnania, przedstawianie się
komunikacja w klasie

SŁOWNICTWO

podstawowe zwroty
polecenia, dane osobowe

GRAMATYKA

alfabet, liczebniki 0-10

ważne słowa

powitania: dzień dobry, dobry wieczór, cześć; **pożegnania:** do widzenia, do zobaczenia, cześć, pa, na razie, do jutra, do zobaczenia; **podstawowe zwroty:** Miło mi, Bardzo mi miło, Mnie również, dziękuję, proszę, przepraszam, Gdzie jest...?, tu, tam, tutaj, na lewo, na prawo, tak, nie; **dane osobowe:** imię, nazwisko, narodowość, adres, numer telefonu; **przedstawianie się:** Jak masz na imię?, mam na imię, Jak się pan nazywa?, nazywam się, jestem; **komunikacja w klasie:** Co to znaczy?, nie wiem, nie rozumiem, mam pytanie, proszę napisać, proszę powtórzyć, proszę przeczytać, proszę przeliterować, nauczycielka, student, studentka; **liczebniki** 0-10

trudne słowa - fonetyka

cześć, sześć, trzy, cztery, dziewięć, dziesięć, przepraszam, przeliterować, przeczytać, przedstawić się, powtórzyć, narodowość, do widzenia, do zobaczenia, ćwiczenie, powtórzenie

Lekcja pierwsza koncentruje się na prezentacji, powitaniach i pożegnaniach, ma na celu zapoznanie studenta z podstawowymi zwrotami typu: *proszę, dziękuję, przepraszam*, a także poleceniami: *proszę powtórzyć, proszę przeczytać* itd. Oczywiście prezentuje również zawartości polskiej fonetyki. Wprowadza liczebniki od zera do dziesięciu.

 gry STR. 144

testy e-polish.eu/T101

transkrypty STR. 262

Zanim otworzymy książki

Niektórzy nauczyciele dla ocieplenia atmosfery zaczynają lekcję w języku angielskim bądź innym zrozumiałym dla studentów, by powiedzieć kilka słów o sobie, zapytać uczniów, kim są i dlaczego uczą się polskiego. Jednak w ten sposób niepotrzebnie sygnalizujemy studentom, że mogą zwracać się do nas i rozmawiać na lekcji w innym języku niż polski. Zdecydowanie lepiej od razu przejść do sedna: *Dzień dobry, jestem..., a pan? A pani? A ty?* Naturalny kontekst z pewnością pozwoli studentom szybko zrozumieć, co mówimy, nawet jeśli są to zupełnie obce słowa. W ten sposób, posługując się gestykulacją i intonacją, możemy przeprowadzić cały dialog analogiczny do ćwiczenia 101A1.

CZĘŚĆ A

Prezentacja i powitania są zarówno w części A, jak i C. Lekcja została tak zaplanowana, żeby zaczynała się od dialogów (część A), a dopiero po wstępnej rozgrzewce omówiona jest fonetyka (część B). W części C – znów powrót do dialogów i ćwiczeń. Układ taki pozwala studentowi zmierzyć się z czytaniem i mówie-

niem po polsku (oczywiście z pomocą nauczyciela), zanim zobaczy długi wykaz polskich osobliwości fonetycznych. Gdy zaczynamy od wymowy, ilość nietypowych polskich liter i głosek często blokuje studentów i po prostu boją się czytać.

Dialogi 1, 2

 001-002 101A1 101A2

- Po przywitaniu ze studentami i studentów między sobą oraz kilkukrotnym powtórzeniu nowych wyrażeń (*dzień dobry, jestem..., nazywam się..., bardzo mi miło*) przechodzimy do słuchania dialogów – pierwszy raz bez czytania.
- Żeby przykuć uwagę studentów, można wcześniej na tablicy napisać w przypadkowej kolejności imiona bohaterów obu dialogów. Odpowiednio modulując głos i wskazując słowa na tablicy, pytamy, kto z kim rozmawia w dialogu 1 i w dialogu 2 oraz który dialog jest oficjalny, a który nieoficjalny.
- Słuchamy jeszcze raz z równoczesnym cichym czytaniem, prosimy studentów o powtórzenie pojedynczych zdań i dopiero na koniec o samodzielne odczytanie z podziałem na role. Taka procedura czytania jest szczególnie ważna na początkowych zajęciach, kiedy studenci nie potrafią jeszcze dobrze wymówić czytanego tekstu.

Ilustracja

101A1_1

Prezentuje pełną formę zwrotu: *Miło mi pana / panią / cię poznać*. W lepszej grupie można się pokusić o używanie tych form w tworzonych dialogach, w słabszej lepiej poprzestać na uniwersalnym: *Miło mi. Bardzo mi miło*.

Ćwiczenia 1, 2

003 004 101A3 101A4

📌 101A3_6 | Po wykonaniu tych ćwiczeń można
101A3_7 | jeszcze zaproponować grupie do-
datkowe ćwiczenia z platformy
– układanie analogicznych dialogów z rozsypanki wyrazowej.

Klucz 1: A) S: Dzień, nazywam; S: bardzo; S: mi;

B) S: jestem, S: cześć; S: miło; S: mnie

Klucz 2: Przykładowa odpowiedź: A) S: Dzień dobry, nazywam się John Smith; S: Mnie również. B) S: Cześć, mam na imię Uwe; S: Miło mi.

Komiks:

powitania – pożegnania

005 101A5

📌 101A5_3 | • Zanim pokażemy studentom komiks
📖 10103 | z powitaniem/pożegnaniem wyra-
żenia te wprowadzamy i ćwiczymy
ustnie. Znaczenie wyjaśniamy gestykulacją (np. po-
danie ręki na powitanie i machanie na pożeganie albo
wchodzenie i wychodzenie z klasy) bądź rysunkiem
(np. słońce dla *Dzień dobry*, księżyc dla *Dobry wieczór*
i *Dobranoc*).

• Wielokrotne powtórzenie nowych wyrażeń bez porównania z tekstem pozwala uniknąć sytuacji, kiedy studenci zaczynają popełniać błędy w wymowie spowodowane niepoprawnym czytaniem.

• Platforma obfituje w ćwiczenia, które pomogą utrwalić pisownię tych wyrażeń, najlepiej żeby studenci wykonywali je indywidualnie, w ramach pracy domowej.

Fotografie

101A5

Zdjęcia witających się osób na stronach 6 i 7 są nieocenioną pomocą zwłaszcza w małej grupie, gdy kursanci nie mają wielu możliwości witania się z różnymi osobami.

• Warto poprosić studentów o ułożenie w parach pełnego dialogu dla każdego ze zdjęć. Trzeba przy tym zwrócić uwagę na rodzaj języka (oficjalnie czy nieoficjalnie) i moment spotkania (dzień czy wieczór).

• Można też poszukać dodatkowych zdjęć czy rysunków sugerujących moment powitania albo zdjęcia pojedynczych osób zestawiać w odpowiednie pary.

CZĘŚĆ B

Tabela: alfabet

006-008 101B1

• Tabela z alfabetem zawiera zestawienia poszczególnych liter i głosek oraz sposób literowania. Na czerwono zaznaczone są te pary liter, które często są mylone

ze względu na swoje podobieństwo graficzne. Na początku studenci mogą razem powtarzać za nauczycielem czy płytą poszczególne dźwięki.

• Dużą trudnością jest dla nich usłyszenie różnicy między typowo polskimi głoskami: *sz/ś, ź/ż, cz/ć, dź/ż, dź/ź*. Warto więc zwrócić uwagę na inny układ ust i języka przy ich wymawianiu (okrągłe usta dla *sz, ź, cz, dź*, a płaskie i język uniesiony w górę dla *ś, ż, ć, dź*).

• Przykładając rękę do gardła, można zwrócić uwagę na różnicę pod względem dźwięczności między głoskami *sz/ż, cz/dź, ś/ź, ć/dź*.

• Istotne jest również, by każdy student przeczytał na głos choć jedno z zestawień typu: *cena, czas, ciemno, ćma*.

Ćwiczenie 1

009 101B2

📌 101B2_2 | • Celem tego ćwiczenia jest jedy-
101B5_15a | nie trening prawidłowej wymowy.
101B5_15b | Nie należy więc skupiać się na
101B5_13 | wyjaśnianiu znaczenia podanych
101B5_14 | przykładów, zwłaszcza że często
są to słowa rzadko używane i nie-
potrzebne na tym etapie nauki.

• W roli ćwiczeń fonetycznych świetnie sprawdzają się internacjonalizmy⁽¹⁾ albo polskie nazwy własne, np. imiona⁽²⁾, miasta⁽³⁾, ulice (brak wtedy pokusy tłumaczenia). Dodatkowym walorem będzie socjokulturowa funkcja takiego ćwiczenia.

Ćwiczenie 2

010 101B3

📌 101B3_3 | • Po wykonaniu tego ćwiczenia na-
101B3_4 | uczyciel może podzielić grupę na
📖 10114 | pary, rozdać studentom podobne
słowa na kartkach i poprosić o ich
przeliterowanie. Kiedy jedna osoba literuje, druga po-
winna poprawnie zapisać słowo. Warto wykorzystać
też dodatkowe materiały z zestawami słów do
ćwiczenia literowania.

• Jeśli studenci wydają się zmęczeni zawłościami polskiej fonetyki, można opuścić to ćwiczenie, wracając doń dopiero w części E, kiedy to będą się uczyli literować swoje imię i nazwisko.

Klucz: a) cześć; b) szkoła; c) dziękuję; d) przepraszam; e) powtórzyć; f) sześć; g) dziewięć; h) gdzie

Ćwiczenie 3

011 101B4

📌 101B4_6 | Zestawy paronimów można wyko-
101B4_7 | rzystywać w rozmaity sposób:
101B4_9 | a) studenci powtarzają oba wyra-
📖 10115 | zy; b) słuchają lektora i wskazują,
📌 T1_1b | które słowo z pary usłyszeli;
c) pracując w parach na zmianę
wskazują, które słowo przeczytał kolega.

Lubianym przez studentów zadaniem jest też gra **Wymowa**.

Klucz: a) krzywy; b) cześć; c) dziewięć; d) szybko; e) grzeszny; f) żaden; g) pracować; h) cudzy; i) ładny;

j) długi; k) mały; l) ciemno; m) że; n) młoda; o) kata;
p) łódka; r) sen; s) kasety; t) chart; u) dom; w) proszę;
y) siny

IDENTYCZNE CZY RÓŻNE?

Nauczyciel czyta pary słów, które są takie same lub różne. Jeśli są identyczne, studenci pokazują kartki w tym samym kolorze, jeśli różne, pokazują kartki różniące się kolorami. Jeśli grupa jest chętna, można to samo ćwiczenie wykonać ze wstawianiem i siadaniem, unoszeniem lewej lub prawej ręki itd.

CZĘŚĆ C

Komiks: prezentacja

- Warto wyrażenia wprowadzić ustnie i zebrać na tablicy. Po kolei wprowadzamy: *jestem, mam na imię, nazywam się*. Przy okazji należy zwrócić uwagę studentom, że po zwrocie *mam na imię* podajemy tylko imię, a po *nazywam się* – imię i nazwisko albo samo nazwisko (ale nie samo imię!).
- Kolejny krok to wspólne układanie pytań w wersji oficjalnej i nieoficjalnej i praktyka: studenci w małych grupach nawzajem zadają sobie pytania i odpowiadają. Porównanie z książkowym zestawieniem oraz dialogi są na deser.

Dialogi 1-3

👂 012-014 101C1

- 🗣️ T3_1C
- Po przeczytaniu dialogów studenci w parach bądź małych grupach powinni układać (w formie pisemnej lub ustnej) analogiczne dialogi, tzn. przedstawiać się sobie w sposób oficjalny i nieoficjalny.
 - Dla urozmaicenia, np. w małej grupie, można wykorzystać autentyczne polskie wizytówki albo grę **Wizytówki**, w której znajdziemy trudniejsze do wymówienia polskie imiona i nazwiska. Będzie to zarazem dodatkowym ćwiczeniem fonetycznym.

Ćwiczenie 1

👂 015 101C2

Nie musimy wymagać od studentów aktywnej znajomości wyrażenia *Proszę się przedstawić*, ale powinni umieć właściwie na nie zareagować.

Klucz: N: dobry, A: jestem; A: nie; N: nazywa; A: się

Ćwiczenie 2

101C3

Można również poprosić o przekształcenie tego dialogu na styl nieoficjalny.

Klucz: S: dzień; S: jak, pan; S: nazywam; S: mi;
S: miło

CZĘŚĆ D

Dialogi 1-4

👂 016-019 101D1

- 🗣️ 101D1_1
🗣️ 101D106
🗣️ T4_1d
- Dialogi zawarte w tej części mają ułatwić wprowadzenie i przećwiczenie słów typu: *proszę, dziękuję, przepraszam* oraz zwrotów: *Mam pytanie, Gdzie jest...?, Czy tu można palić?* itd.

W zeszytach ćwiczeń znajdziemy dodatkowe przydatne wyrażenia, np. *Czy to miejsce jest wolne?, Proszę otworzyć okno*⁽¹⁾.

- Kluczowe dla dialogów wyrażenia: *gdzie jest..., tu, tam, na prawo, na lewo* dobrze jest wyjaśnić studentom jeszcze przed czytaniem, posiłkując się rysunkami zamieszczonymi obok dialogów bądź gestem.
- Potem można wykonać ćwiczenie na rozumienie ze słuchu⁽²⁾. Gdy nie mamy dostępu do platformy, wystarczy na tablicy napisać w jednej kolumnie słowa: *toaleta, internet, kawa, woda*, a w drugiej – *tam, tam na prawo, tu, tutaj*. Zadaniem studentów jest wysłuchanie, gdzie jest toaleta, woda itd. Kolejny krok to słuchanie i porównanie z zapisem, wreszcie czytanie z podziałem na role.
- Nowe wyrażenia ćwiczymy, aranżując krótkie dialogi w parach. Zostawiamy studentom pełną dowolność albo pomagamy, rozdając zestawy słów, o które mają pytać – gra **Przepraszam, gdzie jest...?**

Ilustracje

101D1

To przede wszystkim pomoc w wyjaśnieniu nowych słów z dialogów. Ale na ilustracji z programem kulturalnym studenci znajdą również nazwy dni tygodnia. Można je przeczytać z nimi w ramach ćwiczenia fonetycznego.

CZĘŚĆ E

Bardzo istotną funkcją lekcji pierwszej jest wyćwiczenie wyrażen: *nie wiem, nie rozumiem, mam pytanie, Co to znaczy? Jak się mówi po polsku / po niemiecku / po angielsku...?* oraz poleceń: *proszę powtórzyć, proszę przeczytać* itd. Tak naprawdę od tego na ile konsekwentnie będziemy wymagać od studentów używania tych wyrażen, zależy, czy podejmą oni trudną próbę mówienia na lekcji wyłącznie po polsku, czy też będą używać swojego języka i domagać się tłumaczenia każdego słowa.

Dialogi 1-4

👂 020-024 101E1

- Zwykle po przeczytaniu tych dialogów, studenci intuicyjnie rozumieją sens poszczególnych zwrotów. Następnie każdy zwrot powinien być osobno powtórzony i dodatkowo zilustrowany mimiką i gestami (np. przeczącym ruchem głowy, bezradnym rozłożeniem rąk, zachęcającym do powtórzenia gestem ręki – ważne, by zawsze używać tych samych gestów) lub dobrze dobranymi rysunkami.

- Jeśli studenci mają trudności ze zrozumieniem tych wyrażeń, albo gdy chcemy się upewnić, że dobrze je pojęli, można poprosić kogoś z grupy, by powiedział: *Jak się mówi po angielsku „proszę powtórzyć”?* lub *Co to znaczy „mam pytanie”?* Zawsze też mogą sprawdzić ich znaczenia w słowniku. Natomiast nie powinni słyszeć swojego nauczyciela używającego innego języka niż polski.
- Po przeczytaniu dialogów trzeba zachęcić studentów do układania podobnych dialogów w parach. Mniej twórczym studentom pomoże gra 1 **Polecenia**. Wcześniej można wykonać ćwiczenie 1.

gra 1 POLECENIA

 STR. 144

Praca w parach lub małych grupach. Studenci losują karteczki, zastępują rysunek odpowiednim pytaniem (poleceniem) i zadają je sobie nawzajem. Polska flaga oznacza: *Jak się mówi po polsku?* Pytajnik: *Co to znaczy?* Po wylosowaniu polecenia z książką student nie czyta słowa, tylko mówi *Proszę przeczytać* i pokazuje karteczkę koledze, który ma wykonać polecenie. W grupie nieanglojęzycznej na karteczkach z polską flagą trzeba dopisać odpowiedniki w języku studentów.

Tabela: polecenia

101E2

- T5_1E
 - Plansza 1, 2
- Warto wygoszparować gdzieś w klasie miejsce na plansze prezentujące te wyrażenia. Przy utrwalaniu poleceń i pytań można wykorzystać grę **Puzzle: pytania i polecenia**.

Uwaga! Dłuższe słowa na tym etapie nauki są nie lada wyzwaniem fonetycznym. W przypadku takich trudności dobre efekty daje powtarzanie za lektorem po jednej sylabie, ale od końca, np.: wać – rować – terować – literować – przeliterować.

Ćwiczenia 1, 2

101E3 101E4

- 10109
 - 10110
- Warto utrwalić zawarty tu materiał, robiąc ze studentami dodatkowe ćwiczenia.

Klucz 1: proszę przeczytać; proszę powtórzyć; proszę napisać; proszę przeliterować

Klucz 2: 1. „d-o-m”; 2. dziękuję; 3. szkoła; 4. thank you; 5. nie wiem; 6. dom

CZĘŚĆ F

Ćwiczenie 1

 025 101F1

- Przy uczeniu liczebników istotne jest wyćwiczenie dobrej wymowy, gdyż bardzo frustrujące jest dla studentów, gdy próbują używać ich w sklepie czy restauracji i nikt ich nie rozumie. Dlatego najpierw wprowadzamy nazwy liczebników ustnie, prosząc

o powtórzenie, a dopiero potem przechodzimy do ćwiczenia, żeby porównać wersję mówioną z pisaną.

- Poniżej przykłady lubianych przez studentów, a przy tym efektywnych metod uczenia liczebników.

Klucz: zero; jeden; dwa; trzy; cztery; pięć; sześć; siedem; osiem; dziewięć; dziesięć

LICZEBNIKI

- Liczenie od 0 do 10 i od 10 do 0 w szybkim tempie.
- Czytanie numerów telefonów zapisanych na tablicy (dobrze, jeśli są to numery, które mogą się przydać kursantom, np. do szkoły, do ambasady, na lotnisko, po taksówkę itp.) lub na autentycznych wizytówkach.
- Podawanie numerów rejestracyjnych swoich samochodów oraz typowo polskich – przygotowanych przez nauczyciela (to trening wymowy liczebników i alfabetu, a przy okazji można wytłumaczyć, co w Polsce oznaczają pierwsze litery rejestracji).
- Gra w marynarza jedną ręką – studenci pracują w parach, chowają rękę za plecami i na umówiony sygnał pokazują dowolną liczbę palców. Następnie sumują liczbę i zaczynają odliczanie. Wygrywa ten, na kim zakończy się odliczanie. Oczywiście wcześniej trzeba się umówić, od kogo zaczynamy odliczanie, najlepiej na zmianę, tak żeby każdy student miał możliwość przećwiczenia wszystkich liczebników.
- Gra w karty – np. w wojnę. Można wybrać tylko karty od 2 do 10 oraz asy, które będą pełniły funkcję 1.
- Matematyka – studenci pytają się nawzajem: *Ile to jest 3 plus 2? Ile jest 7 minus 4?* itd.
- Matematyczne zadania na inteligencję, np. jaka powinna być kolejna cyfra w ciągu: 2-4-6-... / 8-4-2-... / 9-6-3-... itd.

gra 2 STATKI

 STR. 145

Każdy student z pary dostaje po dwa diagramy: jeden pusty, drugi z pięcioma zaznaczonymi polami (= statkami). Jego zadaniem jest odgadnięcie i zaznaczenie w pustym diagramie, w którym miejscu znajdują się statki przeciwnika. W tym celu musi pytać kolegę z pary o poszczególne pola, np. 1-9. Jeśli trafił, drugi student odpowiada *jest*, jeśli nie – *nie ma*. Wygrywa ten, kto pierwszy zlokalizuje (= zatopi) wszystkie statki przeciwnika.

Ćwiczenie 2

101F2

- 101F1_8
 - 101F1_2
 - 101F1_7
 - 10109
- Tego typu ćwiczenia ortograficzne dobrze sprawdzają się jako zadanie domowe.
 - Przy sprawdzaniu można poprosić o przeliterowanie poszczególnych liczebników. W ten sposób raz jeszcze powtarzamy nazwy polskich liter, a równocześnie dajemy wskazówkę studentom, jak powinni prosić nauczyciela o pomoc w przypadku problemów z pisownią nowych słów.

Klucz: 0 zero; 1 jeden; 2 dwa; 3 trzy; 4 cztery; 5 pięć; 6 sześć; 7 siedem; 8 osiem; 9 dziewięć;

Ćwiczenie 3

026 101F3

@ 101F3_3

10111

Warto pamiętać, że najczęściej trudności zwykle przysparzają studentom podobne brzmieniowo pary: 3/4 oraz

9/10 i położyć odpowiednio duży nacisk na ich wyćwiczenie.

Klucz: a) 0; b) 2; c) 6; d) 9; e) 10; f) 1; g) 5; h) 4

CZĘŚĆ G

Dialogi 1-2

027 101G1

W powtórzeniu zebrane są dane osobowe, wśród których pojawia się słowo *narodowość*. Należy pamiętać, by zapisać studentom ich narodowości na tablicy, w rodzaju męskim i żeńskim, najlepiej od razu w narzędniku. Natomiast traktujemy to leksykalnie i na tym etapie nie tłumaczymy, czym jest narzędnik.

Na zakończenie można poprosić studentów o przeprowadzenie podobnej rozmowy z kolegami - gra 3

 Dane personalne.

gra 3 DANE PERSONALNE

 STR. 146

Studenci otrzymują pustą tabelę do uzupełnienia. Wcielając się na zmianę w rolę sekretarki i nowego studenta, jak w dialogu 1, mają wypełnić kwestionariusz danymi swoich kolegów. Dane oczywiście mogą być fikcyjne.

Dodatkowe ćwiczenia:

Słownictwo: @ 101C1_11, 101G3, 10105, 10106

Wymowa: 10115, 10116, T2_1B

Słuchanie: @ 101E1_1, 101C1_6, 101C1_7

Praca z tekstem: @ 101C3_2, 101C3_3, 101D1_5

Ortografia: @ 101A5_1, 101E2_3, 101G2_6

Propozycje prac pisemnych:

- Proszę napisać dwa dialogi: oficjalny i nieoficjalny (prezentacja).
- Proszę napisać dialog: ty + sekretarka (dane osobowe).
- Proszę napisać dialog: nauczyciel + student (jak w ćwiczeniu 101E1).
- Proszę napisać dialog ze słowami:
 - a) *wieczór, miło, przepraszam, na lewo, powtórzyć, rozumiem, dziękuję*
 - b) *cześć, pamiętam, nazywasz, poznać, pytanie, gdzie, zobaczenia.*

a-b-c herbata	a-b-c dobranoc
a-b-c sekretarka	a-b-c rozumiem
 przepraszam	 miło mi cię poznać
 do zobaczenia	 przerwa
 proszę	 pytanie
 cześć	 dzień dobry
 dziesięć	 narodowość
 na prawo	 Jak się nazywasz?
 exercise?	 excuse me?
 good evening?	 I don't understand
 przedstawić się?	 na lewo?
 do jutra?	 dziękuję?

Student A

	1	2	3	4	5
6			✕		
7		✕			
8				✕	
9		✕			
10					✕

	1	2	3	4	5
6					
7					
8					
9					
10					

Student B

	1	2	3	4	5
6					✕
7			✕		
8	✕				
9			✕		
10				✕	

	1	2	3	4	5
6					
7					
8					
9					
10					

Student C

	1	2	3	4	5
6	✕				
7				✕	
8			✕		
9	✕				
10			✕		

	1	2	3	4	5
6					
7					
8					
9					
10					

DANE PERSONALNE	STUDENT 1	STUDENT 2	STUDENT 3
Imię			
Nazwisko			
Narodowość			
Adres			
Numer telefonu			

DANE PERSONALNE	STUDENT 1	STUDENT 2	STUDENT 3
Imię			
Nazwisko			
Narodowość			
Adres			
Numer telefonu			

DANE PERSONALNE	STUDENT 1	STUDENT 2	STUDENT 3
Imię			
Nazwisko			
Narodowość			
Adres			
Numer telefonu			

DANE PERSONALNE	STUDENT 1	STUDENT 2	STUDENT 3
Imię			
Nazwisko			
Narodowość			
Adres			
Numer telefonu			

Ćwiczenie 1 020 1F011

Proszę posłuchać i powtórzyć.

e

y

i

1.	me	my	mi
2.	nowe	nowy	nowi
3.	małe	mały	mali
4.	tanie	tany	tani
5.	duże	duży	duzi
6.	ranie	rany	rani
7.	grube	gruby	grubi
8.	żywe	żywy	żywi
9.	rybie	ryby	rybi
10.	drobne	drobny	drobni

Ćwiczenie 2 021 1F012

Co mówi lektor? Proszę napisać numer słowa przy literze.

e

y

i

1.

.....

.....

Ćwiczenie 3 022 1F013

Takie same czy różne? Proszę posłuchać i napisać numery w odpowiedniej kolumnie.

takie same

różne

1

Ćwiczenie 4 023 1F014

Proszę posłuchać, co mówi lektor i uzupełnić: **e / y / i / ie**.

a) trz. <u>y</u> ..	g) now.....	m) krz.....sło	s) c.....b.....
b) czt.....r.....	h) prz.....l.....t....rować	n) ucZ.....sz	t) sł.....chać
c) sz.....ść	i) prz.....cz.....tać	o) w.....c.....	u) dz.....wcz.....na
d) z.....sz.....t	j) dobrz.....	p) ćw.....cz.....n.....	w) naucz.....c.....lka
e) jak.....	k) szar.....	r) wsz.....stko	y) s.....d.....mnaść.....
f) star.....	l) gdz.....		

Ćwiczenie 5 024 1F015

Co mówi lektor?

a)	1. <u>bisy</u>	2. biesy	3. biesi	4. bisie
b)	1. wyży	2. wieży	3. wieże	4. wyże
c)	1. byczy	2. beczy	3. bicze	4. Bieczy
d)	1. pyzy	2. Pizy	3. pyzie	4. Pizie
e)	1. bici	2. bicie	3. bycie	4. becie
f)	1. myty	2. mity	3. myte	4. mety
g)	1. przyszyły	2. przeszły	3. przyszte	4. przeszłe
h)	1. przyszyte	2. przyszyty	3. przeszyte	4. przeszyty

Ćwiczenie 6 025 1F016

Co mówi lektor? Proszę zanotować kolejność.

a)	1. bisy	2. biesy	3. biesi	4. bisie	<u>2</u> - <u>1</u> - <u>3</u> - <u>4</u>
b)	1. wyży	2. wieży	3. wieże	4. wyże	__ - __ - __ - __
c)	1. byczy	2. beczy	3. bicze	4. Bieczy	__ - __ - __ - __
d)	1. pyzy	2. Pizy	3. pyzie	4. Pizie	__ - __ - __ - __
e)	1. bici	2. bicie	3. bycie	4. becie	__ - __ - __ - __
f)	1. myty	2. mity	3. myte	4. mety	__ - __ - __ - __
g)	1. przyszyły	2. przeszły	3. przyszte	4. przeszłe	__ - __ - __ - __
h)	1. przyszyte	2. przyszyty	3. przeszyte	4. przeszyty	__ - __ - __ - __

Ćwiczenie 7 026 1F017

Proszę powtórzyć.

Moje miłe myty mnie mile.
Miły by był, gdyby nie bił, pił ni wył.
Dewizy i wizy wywozi w dwa wozy.
W Bieczy byczyli się i beczeni „bee”.
Zeszły ze trzy zeszyty.
Czyż czysty szyby często nie czyści?
Hej, wy trzej, wytrzyjcie szyje i wetrzyjcie kremy.

Ćwiczenie 8 027 01 1F018

Proszę posłuchać wiersza i uporządkować go.

___ pięty zmęczyli,
___ czekałyby Bytych przecie na mecie.
1 Biegali raz chyżo, by nie być w tyle
___ Dyszeli jak miechy,
___ lecz ileż uciechy,
___ Lecz Leszek Dzisiejszy
___ Wieńce, wiwaty, i co jeszcze chcecie
___ gdyby przybyli!
___ ech, źle jest dziś tym trzem.
___ teraz jest mistrzem.
___ Wstyd nie chce być mniejszy -
___ Brygida Była, jej Byty i Byłe.

Ćwiczenie 9 028 01 1F019

Proszę posłuchać wiersza „Gdybanie Bytych”
i uzupełnić literami: **e, y, i**.

Biegali raz chyżo, by nie bć w tyle
Brygda Była, jj Byty i Błe.
Dyszli jak michy,
pięt zmęczył,
lecz ilż ucichy,
gdby przbyli!

Wińce, wiwaty, i co jeszczchcecie
czekałby Bytych przecie na mecie.
Lecz Leszek Dzsiejszy
teraz jest mstrzem.
Wstd nie chcbyć mniejszy -
ch, źle jest dziś tm trzem.